

Patrimoni

Debat a Tortosa pel futur dels antics magatzems de l'estació de ferrocarril

L'Ajuntament opta per enderrocar-lo i fer aparcaments i una campanya veïnal aposta per restaurar-lo per a nous usos

A l'esquerra, imatge dels magatzems actualment, a la vora de l'espai que es va habilitar fa uns anys per crear del barri del Temple a l'Eixample. Sobre aquestes línies, imatge del magatzem, originalment sols una estructura, construït a finals del segle XIX. FOTOS: JOAN REVILLAS / ARXIU COMARCAL BAIX EBRE

MARINA PALLÀS CATURLA
TORTOSA

L'Ajuntament de Tortosa té previst properament enderrocar els antics magatzems de l'estació de tren de la ciutat per ubicar un aparcament públic i gratuït fins que es pugui emprendre la urbanització completa de la resta dels terrenys d'Adif. Potseriorment l'Ajuntament connectarà el barri del centre amb el Temple amb un nou eixample, amb carrers i edificis. L'actuació està aprovada per junta de Govern i en període d'al·legacions.

Per al govern municipal, la conservació d'aquest magatzem no és compatible amb el planejament vigent, ja que així està previst al POUM. Mentre no es pot fer la urbanització completa dels terrenys, a falta de poder recuperar la propietat d'Adif, s'iniciarà la urbanització en aquesta part enderrocant l'estructura del magatzem, i s'habilitarà un aparcament gratuït en superfície.

Aquests terrenys estan en desús des de 1996, quan van deixar de passar per Tortosa els trens de llarg recorregut. Aquest espai i les antigues vies està força degradat, i la seua excel·lent ubicació obre la porta a múltiples possibilitats per a la ciutat. Fa pocs anys es va

habilitar un ample pas per a vianants i bicicletes, molt emprat a diari pels veïns de Tortosa.

Si bé al principi estaven oberts (sense parets), aquests magatzems daten del darrer terç del segle XIX, fets durant la construcció de la mateixa estació, i ja apareixen en un mapa de la ciutat de 1890. «Per aquest motiu el carrer té aquesta forma i es diu Ronda Docks; ve de l'anglès, *dock*», explica al *Diari* el director de l'Arxiu Històric Comarcal del Baix Ebre, Albert Curto. «El valor que tenen ara és el que li vulguen donar». L'historiador detalla que Tortosa en aquell moment era cap de zona entre Tarragona i Castelló, no era sols una estació més, i per això tenia aquestes importants infraestructures.

En sortir la notícia del futur enderroc, immediatament va sorgir una campanya de signatures a la plataforma Change per intentar evitar-ho. Més de 400 persones l'han signat a dia d'avui. La iniciativa va ser de la veïna de Tortosa Sheila Martín, qui considera que el magatzem és una empremta patrimonial del període de la revolució industrial a la ciutat i que es podria reutilitzar de moltes formes.

«Molts moviments socials han frenat enderroc a molts llocs de

Catalunya», explica Martín. «La fàbrica Aymerich de Terrassa, que avui acull el Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, es va salvar a final dels 70 gràcies a la pressió de la societat civil, per exemple».

El problema, segons Martín, és que ningú ho pren com un element de valor. «Considerem patrimoni una catedral però no això, que és del nostre passat més recent. Crec que el patrimoni industrial també parla de nosaltres com

Per als qui volen restaurar-lo, conservar el magatzem i unir els dos barris no és exclouent

a tortosins. De la navegació i transport de mercaderies pel riu vam passar al ferrocarril, i això ens va ajudar a créixer com a ciutat».

Per a Martín, l'espai s'hauria de restaurar, dignificar i contextualitzar amb alguns panells. Després, els usos poden ser infinits, prenent com a referent moltes altres ciutats arreu del món que han fet el mateix amb el seu patrimoni arquitectònic cultural, com per exemple el Tinglado de Tarrago-

na, la Tabacalera de Madrid, el Candem Lock de Londres o el Chelsea Market de Nova York.

«Els Tinglados de Tarragona acullen exposicions d'arts, museus... Es podrien fer moltes coses de l'àmbit cultural, exposicions, tallers... O sinó un lloc d'interpretació de la via verda, un FabLab, un espai d'oci, un mercat artesanal i km 0... És un espai diàfan que després es podria reconvertir en funció dels usos».

De fet, un exemple de «bones pràctiques» ja s'inclou al Pla d'Actuació Municipal: la conversió de l'antiga fàbrica Indo, a Ferreries, en un espai social i cultural. Per als que defensen el seu manteniment, precisament la bona ubicació del magatzem també jugaria molt a favor.

«Em sembla increïble que ni tan sols s'haja debatut què fer amb els magatzems. Tota Europa ho està fent, de conservar el seu patrimoni industrial i donar-li nous usos. És la nostra identitat», valora Martín. «Crec que han de tenir present que hi ha molts veïns que no estem d'acord, i que la població tenim vot però també paraula», conclou.

En aquest sentit, el grup municipal Movem Tortosa presentarà al proper ple una moció contra l'enderroc d'aquests magatzems.

«Demaneu que es reconsideri el seu enderrocament. Aquest edifici no és municipal ni està en sòl municipal, i es pot fer una modificació del POUM per salvar-lo. És qüestió de voluntat», explica el regidor i arquitecte Jaume Bel.

El regidor considera que no hi ha «un motiu de pes com per gastar 92.000 euros en enderrocar uns magatzems que van configurar urbanísticament la ciutat». «Total per a què, per a un aparcament que es pot fer en un altre lloc?», expressa. En relació als usos, valora que s'hi podria ubicar des del mercat dels dilluns, fins a la Trobada d'Art i Artesania Mensual, una sala de cultura o un espai d'acollida per a cicloturistes.

D'altra banda, per al president de l'Associació de Veïns del Centre de Tortosa, Josep Baubí, no té sentit mantenir un edifici que, al seu parer «té un valor històric mínim». «No sóc qui per valorar el seu valor arquitectònic, però el que em sembla és que això hipotecaria l'enllaç entre el centre i el barri del Temple, la connexió dels dos barris», considera. «Per què s'ha alçat la veu ara i no abans?»

Per als que defensen la seua conservació, en canvi, mantenir el magatzem i unir els dos barris no són, ni de bon tros, projectes exclouents.